

CUPRINS

INTRODUCERE. E timpul pentru scandal 7

CAPITOLUL I. Guvernanța corporativă 13

Obiective de învățare 13

1. Ce este guvernanța corporativă și de ce este nevoie de ea 13
2. Principiile guvernanței corporative 18
3. Administrarea societății 21
4. Rolul și funcțiile comitetelor 25
  - 4.1. Comitetul de administrare a riscurilor 25
  - 4.2. Comitetul de nominalizare 27
  - 4.3. Comitetul de remunerare 29
  - 4.4. Comitetul de audit 29
5. Implicarea acționarilor 30
6. Remunerarea managementului și a celor însărcinați cu guvernanța corporativă 32
7. Informații care trebuie publicate 34
8. Testează-ți cunoștințele 38
9. Rezumatul capitolului 39

CAPITOLUL II. Guvernanța corporativă în România 41

Obiective de învățare 41

1. Societățile pe acțiuni 41
2. Drepturile acționarilor 44
3. Adunările generale ale acționarilor 46
4. Dreptul de vot 49
5. Administrarea societății 50
  - 5.1. Dispoziții comune 50
  - 5.2. Sistemul unitar 52
  - 5.3. Sistemul dualist 57

6.	Acțiunea în răspundere	60
7.	Auditul financiar, auditul intern și cenzorii	60
8.	Codul de Governanță Corporativă al Burselor de Valori București	62
8.1.	Secțiunea A – Responsabilități	63
8.2.	Secțiunea B – Sistemul de gestiune a riscului și control intern	65
8.3.	Secțiunea C – Justa recompensă și motivare	67
8.4.	Secțiunea D – Adăugând valoare prin relațiile cu investitorii	68
9.	Alte reglementări relevante	70
10.	Testează-ți cunoștințele	70
11.	Teste de autoevaluare	71
12.	Rezumatul capitolului.....	73
CAPITOLUL III. Auditul financiar		75
	Obiective de învățare	75
1.	Conceptul de audit financiar și scurt istoric al acestuia	75
2.	Rolul auditului în governanța corporativă.....	77
3.	Reglementarea auditului.....	77
3.1.	Reglementarea auditului la nivel internațional	77
3.2.	Reglementarea auditului la nivel european: legislația comunitară.....	79
3.3.	Reglementarea auditului la nivel național	80
4.	Misiuni de audit financiar și misiuni de audit statutar	82
5.	Alte tipuri de servicii	83
6.	Codul etic IESBA.....	86
6.1.	Principiile fundamentale.....	87
6.2.	Amenințările la adresa conformității cu principiile fundamentale.....	95
7.	Restricții aplicabile misiunilor de audit statutar	98
8.	Desfășurarea unei misiuni de audit	102
8.1.	Selecția	102
8.2.	Acceptarea mandatului	103
8.3.	Planificarea și efectuarea misiunii.....	104
8.4.	Declarații scrise.....	108
8.5.	Denaturări identificate.....	109
8.6.	Comunicarea cu cei însărcinați cu governanța corporativă.....	111
8.7.	Rolul auditorului în descoperirea fraudei	113

9.	Opinia de audit	117
9.1.	Opinie nemodificată.....	117
9.2.	Opinii modificate	118
9.3.	Obligații suplimentare în cazul entităților de interes public.....	123
10.	Raportul auditorului.....	123
10.1.	Raportul nemodificat	123
10.2.	Aspecte-cheie de audit	127
10.3.	Raportul modificat	127
10.4.	Paragrafe suplimentare	129
10.5.	Raportul de audit emis pentru misiunile de audit statutar	130
11.	Raportul suplimentar emis către comitetul de audit	130
12.	Obligații suplimentare de raportare.....	133
13.	Testează-ți cunoștințele	133
14.	Teste de autoevaluare	138
15.	Rezumatul capitolului.....	141

CAPITOLUL IV. Managementul riscurilor 143

	Obiective de învățare.....	143
1.	Definiția riscului și importanța cunoașterii lui.....	143
2.	Tipuri de riscuri	144
3.	Managementul riscurilor.....	153
3.1.	Procesul de management al riscurilor	153
3.2.	Definirea obiectivelor	156
3.3.	Identificarea riscurilor	156
3.4.	Evaluarea riscurilor.....	158
3.5.	Răspunsul la riscurile identificate	164
3.6.	Monitorizarea riscurilor	167
4.	Testează-ți cunoștințele	168
5.	Teste de autoevaluare	174
6.	Rezumatul capitolului	176

CAPITOLUL V. Controlul intern 179

	Obiective de învățare.....	179
--	----------------------------	-----

1.	Ce este controlul intern	179
1.1.	Definirea controlului intern	179
1.2.	Modele de control intern	180
1.3.	Caracteristici ale controlului intern	182
2.	Limitări ale eficienței controlului intern	185
3.	Modelul COSO	187
3.1.	Mediul de control	188
3.2.	Evaluarea riscurilor	190
3.3.	Activități de control	192
3.4.	Informarea și comunicarea	202
3.5.	Monitorizarea controalelor	203
4.	Roluri și responsabilități	205
5.	Testează-ți cunoștințele	207
6.	Teste de autoevaluare	216
7.	Rezumatul capitolului	218
	CAPITOLUL VI. Auditul intern	219
	Obiective de învățare	219
1.	Auditul intern: definiție, rol, principii de bază și obiective.....	219
2.	Tipuri de misiuni de audit intern	222
3.	Diferențe între auditul intern și auditul financiar	225
4.	Rolul auditului intern în governanța corporativă.....	228
5.	Legătura dintre auditul intern și sistemul de control intern.....	229
6.	Auditul intern în context românesc	232
7.	Desfășurarea unei misiuni de audit intern	233
8.	Organizarea ierarhică a structurii de audit intern	236
9.	Testează-ți cunoștințele	239
10.	Teste de autoevaluare	248
11.	Rezumatul capitolului	250
	Bibliografie	253